

Stavební právo

Historický vývoj stavebního práva

Literatura

- EBEL, Martin. Dějiny českého stavebního práva. 1. vyd. Praha: ABF - Arch, 2007
- KUBÍČKOVÁ, G.: Vývoj stavebního práva. Diplomová práce. PrF MU Brno. 2016
- POŠVÁŘ, J.: K dějinám městského stavebního práva v Čechách a na Moravě do počátku 19. století. In: Právně historické studie II. Nakladatelství Československé akademie věd. Praha. 1956

Důvody právního zakotvení

- Vliv staveb na okolí (hluk, emise, imise ...)
- Požární bezpečnost
- Bezpečnost obecně
- Ochrana území a možnost jeho budoucího využití

13. století

- Důvody úpravy pravidel výstavby
- Vzor římské právo
- Jihlavský stavební řád z roku 1270

13. století

- Byla odlišována výstavba staveb soukromých, která byla zaměřena především na dvě problematiky, zamezení zásahům do práv souseda a požární ochrana
- Požární ochrana – prevence
- Průmyslová výroba x domácnosti

14. století

- Právní kniha písaře Jana
- Pražské stavební právo

Knih píšáře Jana

- Veřejná místa
- Úřední povolování staveb
- Možnost nařízení odstranění stavby nepovolené
- Obsahovala přehled právních vět z usnesení a nálezů městských úředníků a soudů.
- V literatuře bývá dokonce označována za nejobsáhlejší sepsanou sbírkou konšelských výroků.

16. století

- Koldínův zákoník, kterým došlo ke sjednocení stavebně právních norem městského práva až do 1811 (ABGB)
- Povolování staveb
- Ochrana před požáry

Požární řády

- Vrchol za Marie Terezie a Josef II.
- Podmínky před zahájením stavby, v průběhu i po dokončení v rámci užívání
- Pokuty za způsobení požáru
- Protipožární kontroly

Po 30.ti leté válce

- Obyčeje nahrazovány psaným právem
- Normy platily pro všechno obyvatelstvo stejně
- Ve velkých městech požární řády podrobnější
- Koldínův zákoník podpůrně

Osvícenský absolutismus

- Reformy veřejné správy
- Rozdělení stavebně právních norem v Čechách a na Moravě
- Požární řád pro Prahu
- Požární řády pro venkovská města
- Požární řád pro města a městečka a pro venkov
- Požární řád pro Moravu

19. století

- 1815 stavební řád pro Prahu
- 1816 řád rozšířen i pro Pražská předměstí
- 1833 stavební řád s platností pro všechna města na území Čech s výjimkou Prahy
- 1889 nahrazen novými stavebními řády

Druhá polovina 19. století

- Oddělení státní správy a samosprávy
- Obce – stavební policie, stavební povolení, aj.
- Okresní úřady
- 1864 stavební řád pro Čechy
- 1869 stavební řád pro Moravu

Novodobá historie

1. 19. století - pět stavebních řádů odděleně pro Čechy, Moravu a Slezsko (novela až za okupace 1942)
2. 1949 – 1958 - zákon č. 280/1949 Sb., o územním plánování a výstavbě obcí a vyhláška ministerstva stavebního průmyslu č. 709/1950 Ú.l., o podrobnějších předpisech pro pozemní stavby
3. 1958 - 1976 – odraz společenského zřízení tehdejší doby
4. 1976 – 2007 – zákon č. 50/1976 Sb., stavební zákon
5. 2007 – zákon č. 183/2006 Sb., stavební zákon, prováděcí předpisy

Vyčlenění staveb

- Zvláštní typy staveb
- Vodní díla
- Pozemní komunikace

Vodní díla

- 1869 byl vydán zákon č. 93/1869 říšský vodní zákon
- pro České země zákon č. 71/1870 – vodní zákon
- pro Slezsko zákon č. 65/1870
- zákon č. 51/1870, o používání vod a ochraně před nimi.
- nařízení č. 305/1942 Sb. z. a n. o rozšíření platnosti českého zemského vodního zákona z 1870, na celé území Protektorátu Čechy a Morava

Vodní díla

- Zákon č. 11/1955 Sb., o vodním hospodářství
- Zákon č. 138/1973 Sb., zákon o vodách
- Zákon č. 254/2001 Sb., vodní zákon

Pozemní komunikace

- Zákon č. 147/1949 Sb., jímž se vydávají některé předpisy o veřejných silnicích.
- Zákon č. 135/1961 Sb., o pozemních komunikacích (silniční zákon
- Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích.

Konec 19. století

- 1886 stavební řád pro Prahu s předměstími, Plzeň a České Budějovice
- 1889 pro zbytek území
- 1894 pro Brno, Olomouc, Jihlavu a Znojmo a stavební řád Moravský, platný na zbytku území Moravy.

2. světová válka

- Zákaz stavět
- Povolení jen výjimečně ve zvlášť povolených případech
- Specifická pravidla pro určité typy staveb

2. polovina 20. století

- Zákon č. 280/1949 Sb., o územním plánování a výstavbě obcí, který definitivně zrušil stavební řády z konce 19. století
- Vládní nařízení č. 8/1956 Sb. o odevzdání a převzetí dokončených staveb nebo jejich částí a i povolení k jejich uvedení do trvalého provozu
- Zákon č. 84/1958 Sb., o územním plánování a zákon č. 87/1958 Sb., o stavebním řádu (oddělení úpravy územního plánování)

2. polovina 20. století

- Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu
- Sloučení územního plánování a stavebního řádu.
- Vyvlastňování

Stávající stavební zákon

- **Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)** – několikrát novelizovaný
- Poslední velká novela 225/2017 Sb., účinnost k 1. 1. 2018

Vývoj zákona 183/2006 Sb.

- Změny pojmů
- Změny v požadavcích na povolování staveb
- Změny forem povolování
- Změny umístování staveb
- Změny uvádění staveb do užívání
- Změny v odstraňování staveb

Poslední novela

- Omezení práv některých subjektů
- Sloučení rady řízení
- Změna v uvádění staveb do užívání, aj.
- Ústavní stížnost
- Účinnost 1. 1. 2018

Připravovaná změna

- Rekodifikace veřejného stavebního práva
- Návrh věcného záměru zákona v připomínkovém řízení
- www.mmr.cz

Děkuji za pozornost